AGOS, Suriye krizi ve İslmterörizm

Garbis ALTINOĞLU 4 Nisan 2019

AGOS'un internet sitesinde yer alan, 1 Nisan 2019 tarih veHalep'te iç savaşta yıkılan Ermeni kilisesinde yıllar sonra ayinbaşlıklı kısa haberi okuduğumda, yazının içeriğinin -özellikle Ermeni toplumu için- önemi ile onun üslubunun kuru, cansız ve baştan savma niteliği arasındaki uyumsuzluk dikkatimi çekti. Oysa, Ermeni halkının talep ve özlemlerine tercüman olan bir gazetenin bu gelişmeden belirgin bir sevinç duyması ve konuyu daha detaylı bir biçimde işlemesi beklenirdi. (Bunu söylerken Hristiyanlık da içinde olmak üzere dinlerin gerici bir nitelik taşıdığı gerçeğini göz ardı etmiyorum elbet.) Özellikle çoğunluğu çok uzun bir süredir Halep'te yaşamakta olan ve İslmrenkli terör örgütlerinin vahşi saldırılarına hedef olmuş Suriye Ermeni toplumunun artık nisbbir rahatlamaya kavuşmakta olduğu göz önüne alındığında. Aslında bu haberi okuduğumda aklım AGOS'un, Suriye'de olup bitenler konusunda yıllardır takındığı tuhaf ve anlaşılmaz tutuma gitti. Ben Mayıs 2012'de AGOS'a uzun bir mektup-makale yazmış ve burada gazetenin sayfalarında yer alan yazılarda, Suriye krizi hakkında hayli subjektif ve haksız yorumlar yapıldığını belirtmiştim. Haziran 2012'de bir miktar genişlettiğim bu yazının girişinde şöyle diyordum:

Geçenlerde elime AGOS'un 6 Ocak 2012-20 Nisan 2012 tarihleri arasındaki sayıları geçti. Bu sayılarda, beni özellikle ilgilendiren Suriye krizine ilişkin haber ve yorumları okudum. Ayrıca, AGOS'ta yayınlanan ve internetten ulaştığım birkaç başka haber ve yoruma da baktım. AGOS'un bu konuyu ele alış tarzının bende derin bir hayal kırıklığı yarattığını söylemek isterim. Yaklaşımınıza olan ciddi itirazlarım nedeniyle bu yazıyı kaleme almaya karar verdim.

VanMıgırdiçyan'ın Yaveleri/ AGOS Yayın Kurulu'na Mektup başlığını taşıyan bu mektup-makalemi AGOS'a da iletmiştim. Gerçi görece uzun olan bu yazımın bu hliyle AGOS'ta yayınlanması olanaklı değildi ama AGOS hiç olmazsa onun nisbeten geniş bir özetini yayınlayabilirdi. Bu olmadı AGOS ne yazının nisbeten geniş bir özetini yayınladı ne de bana özel kanallardan, eleştirilerime herhangi bir yanıt gönderdi.

Peki bu mektup-makalemde AGOS'a ne gibi eleştiriler yöneltmiştim? Bunları bir kaç başlık altında özetleyebilirim.

- a) Suriye ve Lübnan'daki Ermenilerin büyük çoğunluğunun muhliflere karşı tutum aldığını kabul eden AGOS onlara, bu tutumlarını değiştirme ve Suriye devrimine katılma çağrısı yapıyor, bunun olmaması hlinde Ermenilerin bir felketle karşılaşacağını ileri sürüyordu:
- Suriyeli Ermenilerin topluluk liderleri, verebileceği zararların farkında olmadan, açıkça Esad rejimini destekliyorlar. Ermeniler, Esad'a karşı halk tarafından yürütülen demokrasi yanlısı mücadelenin karşısında yer alıyor. (Ermeniler Suriye devrimine katılmalı, AGOS, 10 Şubat 2012, s. 2) Suriye Ermenileri, durdukları yeri gözden geçirmeliler ve en azından, işbirliği inin SUR'den (Ermenileri, durdukları yeri gözden geçirmeliler ve en azından, işbirliği inin SUR'den (Ermenileri, durdukları yeri gözden geçirmelilerin den karşısından gerilerin serilerin - için SUK'tan (Suriye Ulusal Konseyi- G. A.) yetkililerle toplanmak için acilen harekete geçmeliler.(aynı yerde)
- b) AGOS zaman zaman, ABD ve Batı Avrupa burjuva medyasının sıklıkla yinelediği uydurma bir habere, yani Başkan Beşar Esad'ın yakınlarının Suriye'den kaçtığı yolundaki dezenformasyona da alet oluyordu. Örneğin,Suriye iç savaştan kurtulacak mı?başlıklı yazıda şöyle deniyordu: Esma Esad, oğulları, annesi ve kuzeni, resmkafile eşliğinde Şam Havaalanı veya Lübnan'a götürülmek üzere yola çıkmışlarmış. Ancakkafile, bir grup saf değiştirmiş askerin saldırısına uğramışmış vegeri dönmek zorunda kalmışmış! (AGOS, 3 Subat 2012, s. 2)
- c) Dahası AGOS, Suriye krizinde bütünüyle olumsuz bir rol oynayan Erdoğan Türkiyesi'ni bile alkışlayacak kadarilerigitmişti.Örneğin o,Esad, El Kaide kozunu kullanıyorbaşlıklı yazısında şöyle diyordu:
- Geçtiğimiz birkaç ayda, hem Türkiye, hem de Israil hükümetleri, Esad'ı karşılarına alan net tavırlar takındılar ve resm ağızlardan Esad'ın vaktinin dolduğunu, rejimin çökmesinin an meselesi olduğunu dillendirdiler.(AGOS, 13 Ocak 2012, s. 2) AGOS'un, Suriye'deki İslm renkli terör gruplarını destekleyen elleri kanlı Türk gericiliğinin ve Filistin/ Ortadoğu halklarının kasabı nükleeer silahlı Siyonist İsrail'in, Suriye'nin çökertilmesine ilişkin özlemlerini olumlu bulması ve aktarmasının -en iyimser anlatımla- son derece ilginç ve tuhaf olduğunu herhlde herkes kabul edecektir.

Gene AGOS Hillary Clinton hakkında,

Bu hafta ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton doğru bir saptama yaptı: Suriye, 23 milyon vatandaşına aittir, bir adama ve onun ailesine değil.'(Suriye iç savaştan kurtulacak mı?, AGOS, 3 Şubat 2012, s. 2) dedikten sonra sempatisini TURK ORDUSUNU da kapsayacak kadar genişletiyordu: Ankara, Suriye'nin iç krizinden uzak durmayı tercih etse de TSK, uluslararası kamuoyuyla birlikte insanyardım sağlama konusunda deneyimli bir ordu niteliğine sahip.(Suriye'ye müdahale senaryoları, AGOS, 17 Şubat 2012, s. 2) Suriye'ye insanyardım yapabilecek olandeneyimliTürk ordusu!!! d) Islm renkli terör gruplarını destekleyen ABD ve Batı'nın Suriye krizindeki olumsuz ve yıkıcı rolüne değinmeyen ya da bu rolü pek de üstü örtülü sayılamayacak bir biçimde onayan AGOS, ABD Başkanı Barack Obama'yı bile fazlayumuşakbulabilmiş ve onun, önceli George W. Bush'un daha acımasız ve daha saldırgan tutumunu benimsemesi gerektiğini savunabilmişti: Bush, Suriye rejimini, terörizmle güçlü bağlar kurduğu ve komşusu İrak ve Lübnan'daki dengeleri bozma yönünde süregiden girişimlerde bulunduğu için cezalandırmayı hedefleyen bir karara imza atmıştı Bu tür kararlarla uygulanan yaptırımlar, Esad'ın vahşetine ve Ortadoğu'da istikrarsızlık yaratan gücüne, şimdikinden çok daha etkili bir biçimde gem vurmuştu. Fakat Barack Obama, 2009'da başkanlık koltuğunu devralmasından kısa bir süre sonra, izolasyon politikalarını tersine çevirerek, Esad'a uluslararası toplum nezdindeki gücünü ve itibarını iade etti.(AGOS, 16 Mart 2012, s. 2) Yani AGOS, Afganistan'da, Irak'ta, Yemen'de, Somali'de, Libya'da, Suriye'de vb. yüzbinlerce insanın kanına giren Barack Obama yönetimini yetersiz' buluyor ve daha fazla savaş ve daha fazla bombardıman, yani daha fazla ölü, daha fazla kan, daha fazla acı ve daha fazla yıkım istiyordu!

e) ÅGOS, esas olarak İslm renkli terör gruplarının bir tarafını oluşturduğu bu çatışmada Suriye halkı ve hükümetine karşı savaşan güçler hakkındamuhlif,savaşçı,İslmcı,isyancı, hattadevrimcigibi sıfatlar kullanmış ve bu gruplar için -en azınden son yıllara kadar- terörist nitelemesi yapmamıştı. (Emin değilim, ama AGOS gelinen noktada bile IŞİD, El Nusra Cephesi gibi örgütleriteröristolarak nitelendirmiyor olabilir.) Buna karşılık o, BM'de Suriye'yi temsil eden Suriye hükümetinirejimve Suriye ordusunu darejimin ordusu, diye nitelendiriyordu.

Suriye'deki Baas rejiminin anti-demokratik ve despotik bir nitelik taşıdığı doğruydu elbet. Mart 2011'de başlayan gösterilerin ilk haftaları ve aylarında bu eylemlerde Yerel Koordinasyon Komiteleri gibi burjuva-demokratik renkli

grupların yer aldığı da doğruydu. Ancak veriler, hızla silahlı eylemlere dönüşen bu ayaklanmanın aynı hızla, Ermeni halkı da içinde olmak üzere tüm Suriye halklarına karşı vahşet uygulayan gerici siyasal İslmcı örgütlerin denetimine girdiğini gösterecekti. Belki daha da önemlisi Suriye'deki krizin, ABD'nin Ortadoğu ülkelerini istikrarsızlaştırma, ekonomik ve siyasal bakımdan çökertme ve küçük birimlere bölme yolundaki stratejik planının bir parçası olduğu ve öncelikle Siyonist İsrail'ingüvenlikkaygılarını gidermeye hizmet ettiği gerçeğiydi. AGOS'un bu gerçekliği neredeyse hiç hesaba katmadığı, ABD ve Batı Avrupa emperyalistlerini her türlü eleştirinin dışında tuttuğu biliniyor.

AGOS'un sıraladığım bu tartışma götürmez gerçekleri biraz gecikmeli bir biçimde kavradığı, dolayısıyla böylesi bir eleştirinin yersiz ve haksız olduğu ileri sürülebilir. Ama AGOS'un daha sonraki yıllarda ve yakın tarihlerdeki analiz ve yorumlarına baktığımızda bu hatalı tutumun pek de değişmediğini görüyoruz. Bir kaç örnek üzerinde duralım.

18 Şubat 2016 tarih veSuriye: Topyekun savaşbaşlıklı yazıda şöyle deniyor: Suriye Başkanı Esad, Suriyeli muhlifleriyle siyasaçıdan bütünleşmemekte ısrar etmeye devam ediyor ve 2011'de patlak veren krize pazarlıkla bir çözüm arıyor. İçteki rakiplerini ezmeye yönelik tutumunu hiç değiştirmedi, ki beş yıldır uygulanan bu politika büyük ölçüde başarısızlığa uğradı. Yani AGOS'a göre Suriye hükümeti kafa kesen, kurbanlarının organlarını yiyen, onları diri diri yakan, kadınları alıp satan ve köleleştiren ve Suriye'de ve Ortadoğu'da koyu gerici bir İslmhilafet kurmayı amaçlayan muhliflerle, yani teröristlerle siyasaçıdan bütünleşmemekte ısrar ettiği için kusurludur!

5 Ekim 2016 tarih veRusya Suriye'de ne kaybetti?başlıklı yazıda AGOS, Türkiye'nin desteklediğiÖzgür Suriye Ordusu'na bağlı grupların terörist olmadığını yazabilmişti. ABD ve ortaklarının Suriye'ye saldırılarını, bu saldırılarda onbinlerce insanı öldüren İslm renkliçeteleri silahlandırmasını, eğitmesini vb. hiçbir biçimde kınamayan AGOS, aynı yazıda Rusya'nın Suriye hükümetinin çağrısıyla çatışmalara müdahil olduğu gerçeğini göz ardı edebiliyor ve Moskova'nın bunu yapmaklauluslararası yasalara göre savaş suçu işlediğini ileri sürebiliyordu:

Rus ordusu, Suriye'deki teröristler' derken neyi kastettiği konusunda epey müphem davrandı Rus hava kuvvetleri IŞİD ve El-Nusra savaşçıları ve kararghları dışında, Suriye ve Türkiye'nin desteklediği, Özgür Suriye Ordusu'na bağlı gruplara da yoğun saldırılar düzenledi.

Rusya'nın müdahalesinin en tartışmalı yanı, uluslararası yasalara göre savaş suçu olarak değerlendirilebilecek davranışlarıydı. İkinci sınıf bir emperyalist

devlet olan Rusya'nın Suriye'ye insanmotiflerle yardım etmediği, onun da emperyal hayalleri ve siyasal nüfuz alanını genişletme planları olduğu doğru elbet. Ama Rusya'nın Ortadoğu sahnesinde aktif olarak yer alması, çatışmaların genişlemesi ve daha büyük savaşların patlak vermesi olasılığını veİslm renkli terör örgütlerinin oluşturduğu tehlikeyiazaltmıştır. Her şey bir yana burada AGOS yazarının, Rusya'nın askeryardım ve desteğinin olmaması hlinde çatışmaların daha/ çok daha uzun süreceği, başka ülkelere de yayılacağı, ölü, yaralı ve mülteci sayısının katlanarak artacağı,İslm renkli terör gruplarının daha da güçleneceği,yani Suriye ve bölge halklarının daha büyük acılar çekeceği gerçeğini bile kavrayamadığı görülüyor.

AGOS'un Suriye krizi bağlamında sergilediği bu savaş ve yıkım yanlısı tutumun, kurucusu Hrant Dink'in barış ve demokrasi yanlısı tutumuyla örtüşmediği, hatta onun tutumunun neredeyse tam karşıtı olduğu açık. AGOS'un Türkiye'de barış ve demokrasiyi savunurken Suriye'de ve diğer bazı Ortadoğu ülkelerinde emperyalist müdahaleyi ve savaş ve yıkımı savunması ve İslm renkli terörizme karşı net bir tavır almaması da onun bir başka tutarsızlığıdır.

Tabi AGOS'ta yazıları yayınlanan herkesin her konuda tümüyle aynı görüşte olduğu söylenemez. Bu haksızlık olurdu. Hatta gazetenin sayfalarında yukarda ortaya koyduğum hatalı görüşlere hiç de yakın durmayan bazı yazıların yayınlandığını da söyleyebilirim. Ancak eğer bir gazete sayfalarında, Suriyekarşıtı ve ABD/Batı/siyasal İslm yanlısı görüşleri sistemli bir biçimde savunan yazarlara uzun sayılabilecek bir zaman dilimi boyunca sayfalarında yer vermiş, saldırganı kurban ve kurbanı saldırgan gösteren bu yazılarda sunulan hatalı analiz ve yorumları okur kitlesinin gözleri önünde düzeltmemiş ise, artık bu yazarların görüşlerinin o gazete için bağlayıcı olduğu söylenebilir. Dolayısıyla AGOS'un gerek Suriye ve gerekse Türkiye halklarına ciddi bir özür ve özeleştiri borçlu olduğunu söyleyebiliriz.

Author Details

(Yeni pencerede açılır)Telegram'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pocket'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Tumblr'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)